

II

(Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja nie jest obowiązkowa)

DECYZJE

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 29 maja 2009 r.

przyznająca Zjednoczonemu Królestwu Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej odstępstwo w odniesieniu do Anglii, Szkocji i Walii na mocy dyrektywy Rady 91/676/EWG dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego

(notyfikowana jako dokument nr C(2009) 3853)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

(2009/431/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

Szkocji i Walii na mocy załącznika III pkt 2 akapit trzeci do dyrektywy 91/676/EWG.

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając dyrektywę Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego⁽¹⁾, w szczególności jej załącznik III pkt 2 akapit trzeci,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Jeśli ilości nawozu naturalnego, które państwo członkowskie zamierza stosować w przeliczeniu na hektar rocznie, różnią się od ilości określonej w pkt 2 akapit drugi zdanie pierwsze i lit. a) załącznika III do dyrektywy 91/676/EWG, muszą one być ustalone tak, by nie stanowiły przeszkody w realizacji celów określonych w art. 1 wymienionej dyrektywy i muszą być uzasadnione na podstawie obiektywnych kryteriów, na przykład tak jak w omawianym przypadku, długich okresów wegetacji i upraw o wysokim poborze azotu.

(2) W dniu 14 stycznia 2009 r. Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej przedłożyło Komisji wniosek o przyznanie odstępstwa dotyczącego Anglii,

(3) Wspomniane odstępstwo dotyczy zamiaru zezwolenia przez Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej na stosowanie w Anglii, Szkocji i Walii do 250 kg azotu na hektar rocznie pochodzącego z nawozu naturalnego w gospodarstwach rolnych posiadających użytki zielone. Odstępstwo potencjalnie dotyczy około 1 950 gospodarstw w Anglii, Szkocji i Walii, co odpowiada 1,3 % wszystkich gospodarstw, 1,5 % użytków rolnych i 21 % całkowitej liczby zwierząt gospodarskich mlecznych.

(4) Przyjęto prawodawstwo wdrażające dyrektywę 91/676/EWG, między innymi wyznaczające obszary narażone i ustanawiające program działania w Anglii (Regulations 2008 No 2349), Szkocji (Regulations 2008 No 298) i Walii (Regulations 2008 No 3143), które to prawodawstwo stosuje się w powiązaniu z niniejszą decyzją.

(5) Wyznaczone obszary narażone, których dotyczą programy działania, obejmują 68 % całkowitej powierzchni Anglii, 14 % całkowitej powierzchni Szkocji oraz 4 % całkowitej powierzchni Walii.

⁽¹⁾ Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1.

- (6) Przedstawione dane dotyczące jakości wody wykazują, że w przypadku wód podziemnych w Anglii 83 % jednolitych części wód podziemnych charakteryzuje się średnim stężeniem azotanów w wysokości poniżej 50 mg/l azotanów, a w przypadku 58 % jednolitych części wód podziemnych wartość stężenia wynosi poniżej 25 mg/l azotanów. W Szkocji i Walii średnie stężenie azotanów w ponad 90 % jednolitych części wód podziemnych wynosi mniej niż 50 mg/l azotanów, a ponad 70 % jednolitych części wód podziemnych charakteryzuje się stężeniem wynoszącym 25 mg/l azotanów. W przypadku wód powierzchniowych w Anglii w ponad 50 % miejsc monitorowania odnotowano średnie stężenie azotanów w wysokości poniżej 25 mg/l azotanów, a w nie więcej niż 9 % stężenie to wyniosło ponad 50 mg/l azotanów. W Szkocji i Walii w ponad 90 % miejsc monitorowania odnotowano średnie stężenie azotanów w wysokości poniżej 25 mg/l azotanów, a w żadnym miejscu nie odnotowano stężenia wynoszącego ponad 50 mg/l azotanów.
- (7) Bydło mleczne, bydło opasowe i owce stanowią główne typy wypasanych zwierząt gospodarskich w Anglii, Szkocji i Walii. W latach 1995–2007 liczebność zwierząt gospodarskich wykazała tendencję spadkową (13 % zmniejszenie w przypadku bydła i 22 % zmniejszenie w przypadku owiec i jagniąt). Około 48 % całkowitej produkcji nawozu naturalnego użytkuje się jako obornik stały pochodzący z systemów utrzymania na ściółce, a 52 % całkowitej ilości nawozu naturalnego użytkuje się jako gnojowicę.
- (8) W ostatnich 20 latach wykorzystanie nawozów chemicznych uległo zmniejszeniu o 42 % w przypadku azotu i 49 % w przypadku fosforu. Od 1999 r. stosowanie azotu chemicznego na użytkach zielonych będących pastwiskami dla zwierząt gospodarskich mlecznych uległo zmniejszeniu o 37 % i w 2007 r. wyniosło 128 kg azotu na hektar. Krajowy bilans azotu i fosforu zgodnie z metodą OECD wykazuje, że w latach 1985–2002 bilans azotu zmniejszył się z 46 do 22 kg azotu na hektar, a bilans fosforu zmniejszył się z 15 do 12 kg fosforu na hektar.
- (9) W Anglii, Szkocji i Walii 69 % całkowitej powierzchni gruntów rolnych stanowią użytki zielone, z czego 46 % to ekstensywne użytki zielone, a 54 % to uprawiane użytki zielone. 31 % całkowitej powierzchni gruntów rolnych stanowią grunty orne.
- (10) Dodatkowe dokumenty przedłożone w notyfikacji pokazują, że proponowana ilość 250 kg azotu w przeliczeniu na hektar rocznie pochodzącego z nawozu naturalnego pochodzącego od wypasanych zwierząt gospodarskich w gospodarstwach rolnych posiadających użytki zielone jest uzasadniona na podstawie obiektywnych kryteriów takich jak wysokie opady netto, długie okresy wegetacji i wysokie plony trawy o wysokim poborze azotu.
- (11) Po przeanalizowaniu wniosku Komisja stwierdza, że proponowana ilość 250 kg azotu w przeliczeniu na hektar nie będzie stanowiła przeszkody w realizacji celów dyrektywy 91/676/EWG, z zastrzeżeniem spełnienia pewnych ściśle określonych warunków.
- (12) Niniejszą decyzję stosuje się w powiązaniu z obecnymi programami działań obowiązującymi w Anglii, Szkocji i Walii na lata 2009–2012.
- (13) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Komitetu ds. Azotanów ustanowionego na podstawie art. 9 dyrektywy 91/676/EWG,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Odstępstwo, o którego przyznanie Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej złożyło wniosek w odniesieniu do Anglii, Szkocji i Walii w celu zezwolenia na stosowanie większej ilości nawozu naturalnego od ilości określonej w pkt 2 akapit drugi zdanie pierwsze i lit. a) załącznika III do dyrektywy 91/676/EWG, przyznaje się z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej decyzji stosuje się następujące definicje:

- „gospodarstwa rolne posiadające użytki zielone” oznaczają gospodarstwa, w których co najmniej 80 % powierzchni gruntów rolnych, na której można stosować nawóz naturalny, stanowi trawa;
- „wypasane zwierzęta gospodarskie” oznaczają bydło (z wyjątkiem cieląt), owce, zwierzyńnię płową, kozy i konie;
- „trawa” oznacza trwałe lub krótkotrwałe użytki zielone (krótkotrwałe użytki zielone zakładane są na okres krótszy niż cztery lata).

Artykuł 3

Zakres

Niniejsza decyzja ma zastosowanie do gospodarstw rolnych posiadających użytki zielone, na zasadzie indywidualnej i z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 4, 5 i 6.

Artykuł 4

Roczne zezwolenia i zobowiązania

- Rolnicy, którzy chcą skorzystać z odstępstwa, co roku przedstawiają właściwym organom wniosek o przyznanie odstępstwa.
- Wraz z corocznym wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, rolnicy zobowiązują się na piśmie do spełnienia warunków określonych w art. 5 i 6.

3. Właściwe organy zapewniają objęcie wszystkich wniosków o przyznanie odstępstwa kontrolą administracyjną. Jeżeli kontrola wykaże, że nie spełniono warunków określonych w art. 5 i 6, wnioskodawca zostaje o tym poinformowany. W takim przypadku wniosek zostaje odrzucony.

Artykuł 5

Stosowanie nawozu naturalnego i innych nawozów

1. Ilość nawozu naturalnego pochodzącego od wypasanych zwierząt gospodarskich (w tym nawozu naturalnego pochodzącego bezpośrednio od zwierząt) stosowana na użytkach rolnych każdego roku w gospodarstwach rolnych posiadających użytki zielone nie przekracza ilości nawozu naturalnego zawierającej 250 kg azotu na hektar, z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 2–7.

2. Całkowita dawka azotu nie przekracza przewidywanego zapotrzebowania na składniki pokarmowe poszczególnych roślin uprawnych oraz uwzględnia zawartość tej substancji w glebie.

3. Każde gospodarstwo posiada swój plan nawożenia opisujący płodozmian na użytkach rolnych i planowane stosowanie nawozu naturalnego oraz nawozów azotowych i fosforanowych. Plan ten jest dostępny w gospodarstwie najpóźniej od dnia 1 marca każdego roku.

Plan nawożenia zawiera:

- a) liczbę zwierząt gospodarskich, opis systemu magazynowania i przechowywania wraz z pojemnością dostępną do celów przechowywania nawozu naturalnego;
- b) wyliczenie ilości azotu pochodzącego z nawozu naturalnego (minus straty poniesione podczas magazynowania i przechowywania) oraz fosforu wyprodukowanego w gospodarstwie;
- c) płodozmian oraz powierzchnię każdej uprawy wraz ze szkicową mapką określającą położenie poszczególnych pól;
- d) przewidywalne wymagania upraw w zakresie azotu i fosforu;
- e) ilość i rodzaj nawozu naturalnego dostarczonego poza gospodarstwo lub do gospodarstwa;
- f) wyniki analizy gleby pod kątem zawartości azotu i fosforu, jeżeli są dostępne;
- g) stosowane ilości azotu i fosforu pochodzących z nawozu naturalnego w podziale na poszczególne pola;

h) stosowane ilości azotu i fosforu pochodzących z nawozów chemicznych i innych nawozów w podziale na poszczególne pola.

W celu zapewnienia spójności między planami a faktycznymi praktykami rolniczymi plany zostają poddane przeglądowi nie później niż w ciągu siedmiu dni po wprowadzeniu jakichkolwiek zmian w praktykach rolniczych.

4. Każde gospodarstwo posiada swój rejestr nawożenia, włącznie z informacjami związanymi z zarządzaniem dawkami stosowanego azotu i fosforu. Rejestry są przedkładane właściwemu organowi za każdy rok kalendarzowy.

5. Każde gospodarstwo rolne posiadające użytki zielone, które korzysta z odstępstwa, zgadza się na objęcie kontrolą wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1, planu i rejestru nawożenia.

6. Wyniki analizy gleby pod kątem zawartości azotu i fosforu są dostępne w przypadku każdego gospodarstwa korzystającego z odstępstwa. Pobieranie próbek oraz analizę przeprowadza się co najmniej raz na cztery lata w odniesieniu do każdego obszaru gospodarstwa jednolitego pod względem płodozmianu i cech gleby. Wymagana jest co najmniej jedna analiza na każde pięć hektarów użytków.

7. Nie rozrzuca się nawozu naturalnego w okresie jesiennym przed uprawą trawy.

Artykuł 6

Gospodarowanie gruntami

Co najmniej 80 % powierzchni, na której stosuje się nawóz naturalny, stanowi uprawa trawy. Rolnicy korzystający z indywidualnego odstępstwa stosują następujące środki:

- a) krótkotrwałe użytki zielone na glebach piaszczystych należy zaorać na wiosnę;
- b) na wszystkich rodzajach gleb bezpośrednio po zaoraniu trawy następuje uprawa roślin o wysokim poborze azotu;
- c) system płodozmianu nie zawiera roślin strączkowych ani innych roślin wiążących azot atmosferyczny. Jednakże nie dotyczy to koniczyny na użytkach zielonych, na których jej zawartość wynosi mniej niż 50 %, ani innych roślin strączkowych podsianych trawą.

Artykuł 7**Inne środki**

Niniejsze odstępstwo jest stosowane bez uszczerbku dla środków niezbędnych do przestrzegania innego prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska.

Artykuł 8**Monitorowanie**

1. Właściwy organ sporządza i co roku aktualizuje mapy określające odsetek gospodarstw rolnych posiadających użytki zielone, odsetek zwierząt gospodarskich oraz odsetek gruntów rolnych objętych indywidualnym odstępstwem w każdym okręgu. Mapy te są co roku przedstawiane Komisji jako załącznik do sprawozdania, o którym mowa w art. 10 niniejszej decyzji.

2. Monitorowanie gospodarstw rolnych objętych programem działań i odstępstwem prowadzone jest na poziomie pola w gospodarstwie rolnym i w rolniczych zlewniach monitorujących. Referencyjne zlewnie monitorujące są reprezentatywne dla różnych rodzajów gleb, poziomów intensywności i praktyk nawożenia.

3. Badania i analiza składników pokarmowych, o których mowa w art. 5, dostarczają danych na temat miejscowego użytkowania gruntów, systemu płodozmianu i praktyk rolniczych w gospodarstwach korzystających z indywidualnych odstępstw. Dane te mogą zostać wykorzystane w modelowych obliczeniach wielkości wypłukiwanych azotanów i strat fosforu z pól, gdzie stosuje się do 250 kg azotu na hektar rocznie w nawozie naturalnym pochodzącym od wypasanych zwierząt gospodarskich.

4. Monitorowanie wody gruntowej, wody glebowej, wody odpływowej i strumieni na terenie gospodarstw należących do miejsc monitorowania zlewni rolniczych dostarcza danych na temat stężenia azotanów i fosforu w wodzie odprowadzanej ze strefy korzeniowej i wprowadzanej do systemu wód gruntowych i powierzchniowych.

5. Szczególne monitorowanie wody prowadzi się w zlewniach rolniczych umiejscowionych w pobliżu najbardziej narażonych części wód.

6. Przeprowadza się badania, których celem jest zebranie na koniec okresu obowiązywania odstępstwa szczegółowych danych naukowych na temat systemów intensywnego wykorzystywania użytków zielonych w celu poprawy zarządzania składnikami pokarmowymi. Badania te koncentrują się na ocenie strat składników pokarmowych, w tym wypłukiwania azotanów oraz strat azotanów i fosforu, w wyniku działania intensywnych systemów produkcji mleczarskiej w miejscach reprezentatywnych.

Artykuł 9**Kontrole**

1. Właściwy organ krajowy przeprowadza kontrole administracyjne wszystkich gospodarstw korzystających z indywidualnego odstępstwa w celu oceny zgodności z maksymalną ilością 250 kg azotu pochodzącego z nawozu naturalnego pochodzącego od wypasanych zwierząt gospodarskich na hektar rocznie, z maksymalnymi poziomami nawożenia azotem oraz z warunkami użytkowania gruntów.

2. W oparciu o analizę ryzyka, wyniki kontroli z poprzednich lat i wyniki ogólnych kontroli wrywkowych dotyczących prawodawstwa wprowadzającego w życie dyrektywę 91/676/EWG opracowuje się program kontroli w terenie. Kontrole w terenie obejmują co najmniej 3 % gospodarstw rolnych korzystających z indywidualnego odstępstwa w odniesieniu do warunków ustanowionych w art. 5 i 6.

Artykuł 10**Sprawozdawczość**

1. Każdego roku właściwy organ przekazuje Komisji wyniki monitorowania wraz ze zwięzłym sprawozdaniem dotyczącym zmian jakości wody i praktyki oceniania. Sprawozdanie dostarcza informacje dotyczące sposobu przeprowadzania oceny wprowadzenia w życie warunków odstępstwa poprzez kontrole na poziomie gospodarstw i zawiera informacje na temat gospodarstw niespełniających warunków, uzyskane na podstawie kontroli administracyjnych i kontroli w terenie.

Pierwsze sprawozdanie należy przedłożyć do czerwca 2010 r., a następnie do czerwca każdego kolejnego roku.

2. Komisja uwzględni uzyskane w ten sposób wyniki podczas rozpatrywania ewentualnego nowego wniosku o przyznanie odstępstwa.

Artykuł 11**Stosowanie**

Niniejszą decyzję stosuje się w powiązaniu z przepisami wdrażającymi program działania w Anglii (Regulations 2008 No 2349), Szkocji (Regulations 2008 No 298) i Walii (Regulations 2008 No 3143). Niniejsza decyzja wygasa z dniem 31 grudnia 2012 r.

Artykuł 12

Niniejsza decyzja jest skierowana do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 29 maja 2009 r.

W imieniu Komisji

Stavros DIMAS

Członek Komisji